

BT-16

Ver 1.28b

Tijdelijke monitoring

HISTORIEK VAN HET DOCUMENT

Versie en datum van goedkeuring	Reden van revisie	Draagwijdte van de revisie	Uiterste datum van toepassing
1.20 23/02/2018	Verduidelijking staalgrootte en analyse	Protocol nr. 1: Punt 4	23/08/2018
	Herevaluatie van risico-indeling Brazilië en Kroatië	Protocol nr. 1: punt 2.3	23/02/2018
1.21 05/04/2018	Herevaluatie van risico-indeling Servië	Protocol nr. 1: punt 2.3	09/04/2018
1.22 21/06/2018	Herevaluatie van risico-indeling Servië	Protocol nr. 1: punt 2.3	25/06/2018
1.23 10/09/2018	Protocol nr. 1: wijziging in kader van oogst 2018	Protocol nr. 1	17/09/2018
1.24 14/12/2018	Herevaluatie van risico-indeling Hongarije, Roemenië en Oekraïne	Protocol nr. 1: punt 2.3	17/12/2018
1.25 01/02/2019	Herevaluatie van risico-indeling: Slowakije	Protocol nr. 1: punt 2.3	01/02/2019
1.26 05/03/2019	Herevaluatie van risico-indeling: Roemenië	Protocol nr. 1: punt 2.3	05/03/2019
1.27 02/08/2019	Herevaluatie van risico-indeling: Oekraïne	Protocol nr. 1: punt 2.3	05/08/2019
	Communicatie resultaten: wijziging	Protocol nr. 1: punt 6	
1.28b 17/09/2019	Bijhouden historiek risicocategorie landen	Protocol nr. 1: punt 2.3	17/23/09/2019
	Verplaatsen tabel risicocategorie landen naar extern document		
	B-versie: correctie uiterste datum van toepassing historiek van 17/09 naar 23/09	Historiek	

Inhoudstafel

1. DOELSTELLINGEN	4
2. TOEPASSINGSGEBIED	4
3. DEFINITIES	4
PROTOCOL NR. 1: AFLATOXINE B1 IN MAÏS	6
1. DOELSTELLING	6
2. TOEPASSINGSGEBIED	6
2.1. BETROKKEN BEDRIJVEN.....	6
2.2. PRODUCTEN.....	6
2.3. ORIGINE	6
2.4. PERIODE.....	7
3. TOEPASSING VAN HET PROTOCOL	7
3.1. GEVAL 1: ZEESCHIP	8
3.2. GEVAL 2: BINNENSCHIP (FOB OF CIF)	9
3.3. GEVAL 3: SPOORWEGEN.....	10
3.4. GEVAL 4: WEGTRANSPORT	11
4. PROTOCOL VOOR MONSTERNAME	12
4.1. ALGEMEEN	13
4.2. DIMENSIE VAN EEN LOT	13
4.3. MONSTERNAME.....	13
5. ANALYSE	14
6. COMMUNICATIE VAN DE ANALYSERESULTATEN AAN OVOCOM	15

BT-16 : Tijdelijke monitoring

1. Doelstellingen

De toepassing van dit document beoogt een tijdelijke versterking van de monitoring zoals die beschreven staat in verschillende documenten en zoals reeds geïmplementeerd door de bedrijven in functie van hun activiteiten:

- AT-04-00 – Praktische uitvoering van het HACCP-plan
- AT-05 – Monitoring
- BT-02 – Inkoop: Algemene bepalingen
- BT-03 – Inkoop: Bijzondere voorwaarden
- BT-04 – Inkoop: Specifieke aankoopprotocollen
- BT-05 – Sectorale bemonstering
- BT-13 – Controle Salmonella
- BT-15 – Monitoring van vetten en oliën m.b.t. dioxines en dioxineachtige PCB's

De aanvullende monitoring beschreven in dit document mag geen deel uitmaken van een sectoraal monitoringsplan.

Deze controleversterking heeft tot doel op een snelle en gecoördineerde manier te reageren op een mogelijk specifiek gevaar op het niveau van de bedrijven.

2. Toepassingsgebied

De tijdelijke controles beschreven in dit document (protocollen) moeten worden toegepast door alle gecertificeerde FCA-bedrijven in functie van hun specifieke activiteiten.

De controles betreffen de hieronder beschreven diervoeders:

N°	Titel van het protocol	Diervoeder	Origine
1	Aflatoxine B1 in maïs	Maïs	Alle origines

Tenzij anders vermeld zijn deze protocollen van toepassing ongeacht de kwalificaties van de leverancier (cf. 'BT-02: Inkoop: Algemene bepalingen').

3. Definities

Geaccrediteerde instelling voor monsternamen:

Voor dit doel geaccrediteerde instelling door de nationale accreditatie-instelling (zoals bv. BELAC in België, COFRAC in Frankrijk of RVA - Raad voor Accreditatie in Nederland) of door een buitenlandse accreditatie-instelling die behoort tot de multilaterale overeenkomsten (MLA).

Lot:

Een identificeerbare hoeveelheid van een product waarvan werd vastgesteld dat deze gemeenschappelijke karakteristieken vertoont, zoals bvb. herkomst, variëteit, verpakkingstype, verpakker, verzender of etikettering. In het geval van een productieproces is het lot een hoeveelheid product geproduceerd in één enkele fabriek en gebruik makend van uniforme productieparameters.

Partij:

Een lot of een geïdentificeerd deel van een lot of een sub-lot.

Basismonster:

Een hoeveelheid die op een bepaald punt uit de partij is genomen.

Verzamelmonster:

Het geheel van basisonsters van dezelfde partij.

Deelmonster:

Een gedeelte van het verzamelmonster dat wordt verkregen door dat monster representatief te verkleinen.

Eindmonster:

Een gedeelte van het deelmonster of van het gehomogeniseerde verzamelmonster.

Laboratoriummonster:

Een monster bedoeld voor het laboratorium (zoals ontvangen door het laboratorium) dat het eindmonster, deelmonster of verzamelmonster kan zijn.

Verzegeld monster:

Een monster dat zodanig is verzegeld dat het monster niet bereikbaar is zonder het zegel te verbreken of te verwijderen.

Protocol nr. 1: Aflatoxine B1 in maïs

1. Doelstelling

Het doel bestaat erin een protocol op te stellen voor de controle op de aanwezigheid van aflatoxine B1 in loten maïs van gedefinieerde origines.

2. Toepassingsgebied

2.1. Betrokken bedrijven

Dit protocol moet worden toegepast door alle FCA-gecertificeerde bedrijven die minimum één van volgende activiteiten uitvoeren:

- Aankoop/verkoop van maïs van een van deze origines ongeacht de risico-indeling;
- Verwerking van maïs van een van deze origines, met als doel deze te gebruiken in diervoeders (bijv. mengvoeders);
- Verwerking van maïs van een van deze origines, met de bedoeling nevenstromen op de markt te brengen (alle afgeleide producten komende vanuit de industrie worden beschouwd zoals bvb. DDGS, glutenfeed, gluten, koek of schroot van maïskiemen, enz.) met als bestemming diervoeders;
- Opslag en/of overslag van maïs van een van deze origines (bijv. een haventerminal).

2.2. Producten

Dit protocol is van toepassing op alle loten maïs (*Zea mays* L. ssp. *mays* korrels), ongeacht de bestemming (food, feed of technische toepassing).

Verwerkte maïs en van maïs afgeleide producten

Verwerkte maïs en van maïs afgeleide producten (zoals bijv. de voedermiddelen die opgenomen zijn onder de nummers 1.2.2 tot 1.2.17 in de Europese Catalogus van voedermiddelen) vallen niet onder dit protocol.

Desalniettemin wordt de aandacht van het bedrijf gevestigd op:

- De origine van de maïs gebruikt tijdens de verschillende verwerkingsstappen moet zo nauwkeurig mogelijk gekend zijn. De productie van een van maïs afgeleid product kan immers plaatsvinden in een ander land dan waar de maïs werd gecultiveerd;
- Een mogelijke concentratie van aflatoxine B1 kan optreden op het niveau van de afgeleide producten, vanwege het verwerkingsproces. Een afgeleid product kan dus hogere gehalten aan ongewenste stoffen bevatten dan de maïs waarvan het afkomstig is;
- Het feit dat de maïs, de verwerkte maïs en de afgeleide producten die op de markt worden gebracht met bestemming diervoeders, moeten voldoen aan de specifieke normen uit de van toepassing zijnde wetgeving en aan de normen vermeld in het document 'BT-01: Aanvullende normen voor diervoeders en te verwerken nevenstromen'.

Het bedrijf dient zijn controleplan aan te passen rekening houdende met deze informatie.

2.3. Origine

Alle mogelijke origines zijn ingedeeld in 3 verschillende risicocategorieën: hoog, medium of laag risico. Voor elke categorie zijn er verschillende specificaties van toepassing.

Het is moeilijk om een lijst op te stellen van landen die betrokken zijn bij dit gevaar. De aanwezigheid van aflatoxine B1 in maïs is namelijk nauw verbonden aan specifieke klimatologische omstandigheden die aanwezig zijn tijdens de teelt (droogte), de oogst (vochtigheid), of de opslag. Daarom is de classificatie gebaseerd op de RASFF-berichten (Rapid Alert System for Food and Feed), die gepubliceerd werden tijdens de 3 voorgaande jaren en op de beschikbare analyseresultaten voor recente leveringen. Het voorzorgsprincipe primeert altijd.

Daarom is het noodzakelijk dat de origine van de "teelt" steeds gekend is door de afnemers, inclusief de eindafnemer.

In geval van twijfel (bvb. origine van de teelt is niet of niet met zekerheid gekend) moet de origine beschouwd worden als "hoog risico".

Landen met hoog (high) risico	Landen met medium risico	Landen met laag (low) risico
Italië	Argentinië	Alle EU-28-landen niet vermeld onder 'landen met medium risico' of 'landen met hoog risico' Hongarije Roemenië Slowakije
	Brazilië	
	Bulgarije	
	Canada	
	Egypte	
	Griekenland	
	India	
	Kroatië	
	Madagaskar	
	Oekraïne	
	Portugal	
	Rusland	
	Servië	
	Slovenië	
	Spanje	
Tsjechië		
Alle andere origines die niet worden vermeld onder 'landen met hoog risico' of 'landen met laag risico'		

Tabel risicocategorie landen

De historiek van de risicocategorie van een land is terug te vinden op de OVOCOM website onder deel B van de FCA documenten: Risicocategorie landen (tijdspanne). OVOCOM zal deze indeling per land periodiek evalueren en aanpassen waar nodig.

2.4. Periode

Het uitgewerkte protocol is van toepassing voor alle loten maïs ongeacht het oogstjaar en zal regelmatig worden geëvalueerd en aangepast indien nodig.

3. Toepassing van het protocol

Maïs kan verzonden worden via vier transportmogelijkheden en voor dewelke telkens een specifieke toepassing van het protocol werd gedefinieerd:

1. Zeeschip (waarbij rechtstreeks wordt gelost op een binnenschip of in een opslagruimte);
2. Binnenschip;
3. Trein;
4. Wegtransport.

De origine van de "teelt" moet steeds gekend zijn door de afnemers, inclusief door de eindafnemer. In het geval een origine wordt geklasseerd als 'laag risico' zijn er geen specifieke vereisten voor monsternames en analyses vermeld in dit protocol. Voor maïsloten afkomstig van die origines dient het bedrijf de monitoring toe te passen zoals beschreven in zijn HACCP-plan, en in overeenstemming met het document 'AT-05: Monitoring'.

Het is vanzelfsprekend dat elk niet-conform analyseresultaat, bekomen in het kader van de toepassing van dit protocol, verplicht moet gemeld worden aan de bevoegde autoriteiten en aan OVOCOM (cf punt 6).

3.1. Geval 1: Zeeschip

De terminal of het op- en overslagbedrijf wijst de eigenaar van de goederen op zijn verplichtingen. De eigenaar van de goederen is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van het protocol (monsternames en analyses).

Het protocol is van toepassing op elk zeeschip, wat ook het land van bestemming of het gebruik (feed, food of technische toepassing) ervan is. Het protocol kan worden toegepast bij het laden van het zeeschip (dus in de laadhaven) en/of bij het lossen.

De monsters moeten worden genomen door een onafhankelijke inspectie-instelling geaccrediteerd volgens ISO 17020 en/of gecertificeerd volgens ISO 9001 in combinatie met een GAFTA¹ goedkeuring als '*superintendent*' voor de monstername in een relevant toepassingsgebied (bijv. diervoeders). De monsters die worden genomen in het kader van dit protocol worden verondersteld representatief te zijn voor het hele lot. Het FCA-gecertificeerde bedrijf, bezorgt aan de onafhankelijke inspectie-instelling alle informatie m.b.t. het protocol voor monstername (punt 4).

De analyse moet worden uitgevoerd door een gekwalificeerd laboratorium (zie punt 5) .

De kosten voor de monstername en de analyse zijn ten laste van de verkoper.

De analyseresultaten worden door het laboratorium bezorgd aan de verkoper, de afnemer, alsook aan het opslagbedrijf.

Indien het resultaat niet conform het wettelijk geldende maximumgehalte is, moet de eigenaar van het lot, of bij gebrek aan bewijs hieraan, de terminal of het opslagbedrijf, de overschrijding van het maximumgehalte melden aan de bevoegde autoriteiten (in België: aan de PCE van het FAVV).

Het lot mag niet worden gebruikt zolang de analyseresultaten niet gekend of niet conform zijn. Het opgeslagen lot blijft in quarantaine tot de analyseresultaten gekend zijn.

In geval van overschrijding van het wettelijk geldende maximumgehalte blijft het lot geblokkeerd tot er maatregelen worden genomen in overleg met de bevoegde autoriteiten.

In het geval het niet-conforme resultaat een lotgrootte van max. 2000 ton betreft, moet de traceerbaarheid en de gevarenanalyse uitgebreid worden tot alle resterende loten afkomstig van hetzelfde ruim.

Opmerkingen:

¹ Website GAFTA: <http://www.gafta.com/members/superintendents>

- Wanneer een binnenschip wordt beladen met maïs afkomstig van een zeeschip, waarvan de lading reeds werd geanalyseerd, dient deze lading niet opnieuw te worden geanalyseerd op voorwaarde dat er aan de volgende eisen op aantoonbare wijze wordt voldaan:
 - o Het analysecertificaat herneemt expliciet dezelfde identificatie als het lot;
 - o De toegepaste bemonsteringsmethode is deze zoals beschreven onder punt 4;
 - o De lotgrootte is identiek aan diegene die in punt 4 is beschreven;
 - o Het laboratorium voldoet aan de nodige kwalificaties voor de analyse op aflatoxine B1 zoals aangegeven onder punt 5;
 - o De analyse werd binnen de onder punt 5 gestelde termijn uitgevoerd.
- De analysecertificaten moeten het lot dat overgeslagen wordt in een binnenschip steeds vergezellen;
- Behoudens de toepassing van andere wettelijke en/of commerciële eisen, moet een FCA-gecertificeerd bedrijf dat zich bevoorraadt met maïs afkomstig van een ander FCA-gecertificeerd bedrijf dit protocol niet toepassen. Een kopie van het analysecertificaat moet desalniettemin worden meegeleverd door de leverancier aan de afnemer, en dit ten laatste op moment van levering.

Voorafgaande melding voor zeeschepen die aankomen in een Belgische haven

Het FAVV moet verwittigd worden 72 uur vóór de aankomst van het schip. Indien het een niet-Belgische operator betreft, moet de Belgische terminal of het op- en/of overslagbedrijf de Provinciale Controle Eenheid (PCE) van het FAVV verwittigen.

De informatie gestuurd aan de PCE moet, minimaal, volgende informatie bevatten:

- Verzender;
- Ingangshaven;
- Geadresseerde;
- Kennisgever;
- Beschrijving van de goederen (betrokken diervoeder);
- Oorsprong;
- Vervoermiddel (soort, naam van het schip, laadruimtenummer of container, zegelnummer, ...);
- Hoeveelheid.

3.2. Geval 2: Binnenschip (FOB of CIF)

De afnemer is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van dit protocol (monsternames en analyses). De afnemer moet 48 u vóór het laden van het binnenschip worden verwittigd (onafhankelijk van de plaats van laden).

De operator die beschikt over een aankoopcontract, vraagt aan zijn leverancier om 48 u vóór het laden van het binnenschip verwittigd te worden. De leverancier (tussenhandelaar) verbindt er zich toe om dezelfde vraag over te maken aan zijn eigen leverancier en zo de eis van de eindafnemer door te geven tot bij de eerste (oorspronkelijke) leverancier.

De monsters moeten worden genomen door een onafhankelijke inspectie-instelling die geaccrediteerd is volgens ISO 17020 en / of gecertificeerd volgens ISO 9001 in combinatie met een GAFTA² goedkeuring als 'superintendent' voor monsternamen in een relevant toepassingsgebied (bijv. diervoeders). De monsters die worden genomen in het kader van dit protocol worden verondersteld representatief te zijn voor het hele lot. Het FCA-gecertificeerde bedrijf, bezorgt aan de onafhankelijke inspectie-instelling alle informatie m.b.t. het protocol voor monsternamen (punt 4). De analyse moet worden uitgevoerd door een gekwalificeerd laboratorium (zie punt 5).

² Website GAFTA : <http://www.gafta.com/members/superintendents>

De kosten voor de monstername en de analyse zijn ten laste van de verkoper.

Het analyseresultaat moet uiterlijk beschikbaar zijn op het moment dat het binnenschip wordt gelost in de installatie van de eindafnemer.

In het geval dat het diervoeder niet meteen geleverd wordt aan de eindafnemer, moeten de analyseresultaten desalniettemin ter beschikking worden gesteld aan het op- en overslagbedrijf.

Indien het resultaat niet conform het wettelijk geldende maximumgehalte is, moet de eigenaar van het lot, of bij gebrek aan bewijs hieraan, de terminal of het op- en overslagbedrijf, de overschrijding van het maximumgehalte melden aan de bevoegde autoriteiten (in België: aan de PCE van het FAVV). Het lot mag niet worden gebruikt zolang de analyseresultaten niet gekend of niet conform zijn. In geval van overschrijding van het wettelijk geldende maximumgehalte blijft het lot geblokkeerd tot er maatregelen worden genomen in overleg met de bevoegde autoriteiten.

Opmerkingen:

- Wanneer een lot met maïs reeds werd geanalyseerd, dient dit lot niet opnieuw te worden geanalyseerd op voorwaarde dat er op aantoonbare wijze aan de volgende eisen wordt voldaan:
 - o Het analysecertificaat herneemt expliciet dezelfde identificatie als het lot;
 - o De toegepaste bemonsteringsmethode is zoals beschreven onder punt 4;
 - o De lotgrootte is gelijk aan diegene die in punt 4 is beschreven;
 - o Het laboratorium voldoet aan de nodige kwalificaties voor de analyse op aflatoxine B1 zoals aangegeven onder punt 5;
 - o De analyse werd binnen de onder punt 5 gestelde termijn uitgevoerd.
- De analysecertificaten moeten het lot steeds vergezellen;
- Behoudens de toepassing van andere wettelijke en/of commerciële eisen, moet een FCA-gecertificeerd bedrijf dat zich bevoorraadt met maïs afkomstig van een ander FCA-gecertificeerd bedrijf dit protocol niet toepassen. Een kopie van het analysecertificaat moet desalniettemin worden meegeleverd door de leveranciers aan de afnemer, en dit ten laatste op moment van levering.

3.3. Geval 3: Spoorwegen

De terminal of het op- en overslagbedrijf wijst de eigenaar van de goederen op zijn verplichtingen. De eigenaar van de goederen is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van het protocol (monsternames en analyses).

Het protocol is van toepassing op elke trein, wat ook het land van bestemming of het gebruik (feed, food of technische toepassing) ervan is. Het protocol kan worden toegepast bij het laden van de trein (dus in het laadstation) en/of bij het lossen

De monsters moeten worden genomen door een onafhankelijke inspectie-instelling geaccrediteerd volgens ISO 17020 en/of gecertificeerd volgens ISO 9001 in combinatie met een GAFTA³ goedkeuring als 'superintendent' voor monstername in een relevant toepassingsgebied (bijv. diervoeders). De monsters die worden genomen in het kader van dit protocol worden verondersteld representatief te zijn voor het hele lot. Het FCA-gecertificeerde bedrijf, bezorgt aan de onafhankelijke inspectie-instelling alle informatie m.b.t. het protocol voor monstername (punt 4).

De analyse moet worden uitgevoerd door een gekwalificeerd laboratorium (zie punt 5)..

De kosten voor de monstername en de analyse zijn ten laste van de verkoper.

De analyseresultaten worden door het laboratorium bezorgd aan de eigenaar van de goederen EN aan het FCA gecertificeerd bedrijf (bvb. het opslagbedrijf). In het geval dat het diervoeder niet meteen

³ Website GAFTA: <http://www.gafta.com/members/superintendents>

geleverd wordt aan de eindafnemer, moeten de analyseresultaten desalniettemin ter beschikking worden gesteld aan het op- en overslagbedrijf.

Indien het resultaat niet conform het wettelijk toepasbare maximumgehalte is, moet de eigenaar van het lot, of bij gebrek aan bewijs hieraan, de terminal of het op- en overslagbedrijf, de overschrijding van het maximumgehalte melden aan de bevoegde autoriteiten (in België: PCE van het FAVV).

Het lot mag niet worden gebruikt zolang de analyseresultaten niet gekend of niet conform zijn. Het opgeslagen lot blijft in quarantaine tot de analyseresultaten gekend zijn.

In geval van overschrijding van het wettelijk geldende maximumgehalte, blijft het lot geblokkeerd tot er maatregelen worden genomen in overleg met de bevoegde autoriteiten.

Opmerkingen

- Wanneer een lot met maïs reeds werd geanalyseerd, dient dit lot niet opnieuw te worden geanalyseerd op voorwaarde dat er aan de volgende eisen op aantoonbare wijze wordt voldaan:
 - o Het analysecertificaat herneemt expliciet dezelfde identificatie als het lot;
 - o De toegepaste bemonsteringsmethode is zoals beschreven onder punt 4;
 - o De lotgrootte is gelijk aan diegene die in punt 4 is beschreven;
 - o Het laboratorium voldoet aan de nodige kwalificaties voor de analyse op aflatoxine B1 zoals aangegeven onder punt 5;
 - o De analyse werd binnen de onder punt 5 gestelde termijn uitgevoerd.
- De analysecertificaten moeten het lot steeds vergezellen;
- Behoudens de toepassing van andere wettelijke en/of commerciële eisen, moet een FCA-gecertificeerd bedrijf dat zich bevoorraadt met maïs afkomstig van een ander FCA-gecertificeerd bedrijf dit protocol niet toepassen. Een kopie van het analysecertificaat moet desalniettemin worden meegeleverd door de leveranciers aan de afnemer, en dit ten laatste op moment van levering.

Voorafgaande melding voor treinen die aankomen in een Belgische terminal

Het FAVV moet verwittigd worden 72 uur vóór de aankomst van de trein. Indien het een niet-Belgische operator betreft, moet de Belgische terminal of het op- en overslagbedrijf de Provinciale Controle Eenheid (PCE) van het FAVV verwittigen.

De informatie gestuurd aan de PCE moet, minimaal, volgende informatie bevatten:

- Verzender;
- Ingangsterminal;
- Geadresseerde;
- Kennisgever;
- Beschrijving van de goederen (betrokken diervoeder);
- Oorsprong;
- Vervoermiddel (soort, wagonnummer of container, zegelnummer, ...);
- Hoeveelheid.

3.4. Geval 4: Wegtransport

Dit punt is enkel van toepassing voor wegtransport van maïs rechtstreeks afkomstig van bedrijven gesitueerd in de regio's of landen geklasseerd als 'hoog risico' of 'medium risico' zoals gedefinieerd onder punt 2.3. Voor wegtransport van maïs afkomstig van andere regio's / landen, moet dit protocol niet toepast worden, tenzij het FCA-gecertificeerd bedrijf intern anders beslist (bvb. t.g.v. hun HACCP analyse).

Wanneer het protocol voor wegtransport van toepassing is, wijst het FCA-gecertificeerde bedrijf de eigenaar van de goederen op zijn verplichtingen. De eigenaar van de goederen is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van het protocol (monsternames en analyses).

Het protocol moet toegepast worden op elk lot vervoerd via de weg, wat ook het land van bestemming of het gebruik (feed, food of technische toepassing) ervan is.

De monsters moeten worden genomen door een onafhankelijke inspectie-instelling geaccrediteerd volgens ISO 17020 en/of gecertificeerd volgens ISO 9001 in combinatie met een GAFTA⁴ goedkeuring als 'superintendent' voor monstername in een relevant toepassingsgebied (bvb. diervoeders). De monsters die worden genomen in het kader van dit protocol worden verondersteld representatief te zijn voor het hele lot. Het FCA-gecertificeerde bedrijf, bezorgt aan de onafhankelijke inspectie-instelling alle informatie m.b.t. het protocol voor monstername (punt 4).

De analyse moet worden uitgevoerd door een gekwalificeerd laboratorium (zie punt 5)

De kosten voor de monstername en de analyse zijn ten laste van de verkoper.

De analyseresultaten worden door het laboratorium bezorgd aan . de verkoper en aan de koper van de goederen. In het geval dat het diervoeder niet meteen geleverd wordt aan de eindafnemer, moeten de analyseresultaten desalniettemin ter beschikking worden gesteld aan de terminal/ opslaginstallatie.

Indien het resultaat niet conform het wettelijk geldende maximumgehalte is, moet de eigenaar van het lot, of bij gebrek aan bewijs hieraan, het FCA-gecertificeerde bedrijf, de overschrijding van het maximumgehalte melden aan de bevoegde autoriteiten (in België: PCE van het FAVV).

Het lot mag niet worden gebruikt zolang de analyseresultaten niet gekend of niet conform zijn. Het lot moet in quarantaine geplaatst worden in afwachting van de analyseresultaten.

In geval van een overschrijding van het geldende maximumgehalte, moet het lot geblokkeerd blijven in afwachting van de maatregelen genomen in overleg met de bevoegde autoriteiten .

Opmerkingen:

- Wanneer een lot met maïs reeds werd geanalyseerd, dient dit lot niet opnieuw te worden geanalyseerd op voorwaarde dat er aan de volgende eisen op aantoonbare wijze wordt voldaan:
 - o Het analysecertificaat herneemt expliciet dezelfde identificatie als het lot;
 - o De toegepaste bemonsteringsmethode is zoals beschreven onder punt 4;
 - o De lotgrootte is gelijk aan diegene die in punt 4 is beschreven;
 - o Het laboratorium voldoet aan de nodige kwalificaties voor de analyse op aflatoxine B1 zoals aangegeven onder punt 5;
 - o De analyse werd binnen de onder punt 5 gestelde termijn uitgevoerd.
- De analysecertificaten moeten het lot steeds vergezellen;
- Behoudens de toepassing van andere wettelijke en/of commerciële eisen, moet een FCA-gecertificeerd bedrijf dat zich bevoorraadt met maïs afkomstig van een ander FCA-gecertificeerd bedrijf dit protocol niet toepassen. Een kopie van het analysecertificaat moet desalniettemin worden meegeleverd door de leveranciers aan de afnemer, en dit ten laatste op moment van levering;
- Indien de nationale regelgeving dit specificiert, moet de import ervan voorafgaandelijk gemeld worden aan de bevoegde autoriteiten.

4. Protocol voor monstername

⁴ Website GAFTA: <http://www.gafta.com/members/superintendents>

4.1. Algemeen

De toe te passen procedure in het kader van dit protocol voor het nemen van monsters wordt hieronder beschreven.

Er wordt rekening mee gehouden dat de ongewenste stof (aflatoxine B1) niet homogeen verdeeld is over het diervoeder (bulk). Ieder lot maïs, in bulk, moet bemonsterd worden ongeacht de laadruimte.

4.2. Dimensie van een lot

Voor de definitie van een "lot", wordt er verwezen naar het document 'AC-00: Inleiding' (punt 5). Niettemin wordt, afhankelijk van de origine van het lot maïs, de maximale lotgrootte gedefinieerd in dit protocol:

Transportmiddelen	Landen met hoog risico	Landen met medium risico
Zeeschip	Max. 2000 ton	Tonnage vervoerd per ruim
Binnenschip	Tonnage vervoerd door een duwbak of lichter	Tonnage vervoerd door een duwbak of lichter
Trein	Max. 1500 ton	Totale volume van een volledige trein
Wegtransport	Max. 1000 ton	Max. 2000 ton

Voor wegtransport wordt de lotgrootte bepaald in functie van het moment van monsternamen en de verplichting tot representativiteit van dit lot. Bvb. de monsternamen op moment van het lossen van een vrachtwagen zal slechts representatief zijn voor het volume aanwezig in de laadruimte. In dat geval is de lotgrootte gelijk aan de getransporteerde hoeveelheid.

4.3. Monsternamen

De monsters moeten worden genomen door een onafhankelijke inspectie-instelling geaccrediteerd volgens ISO 17020 en / of gecertificeerd volgens ISO 9001 in combinatie met een GAFTA⁵ goedkeuring als 'superintendent' voor monsternamen in een relevant toepassingsgebied (bijv. diervoeders).

De basismonsters moeten op willekeurige wijze uit de gehele partij worden genomen en moeten ongeveer dezelfde omvang hebben.

Indien maar een deel van het lot kan worden bemonsterd in de silo, moet hiervoor een bemonsteringsplan worden opgesteld en gedocumenteerd met betrekking tot het toegankelijke deel. Het deel van het lot, waarvan nog geen monsters zijn genomen, moet bemonsterd worden zodra het veilig en toegankelijk is.

De monsters moeten zo snel mogelijk worden genomen en bereid, met inachtneming van de voorzorgsmaatregelen die vereist zijn om verandering of verontreiniging van het product te voorkomen. De bemonsteringsapparatuur alsmede de oppervlakken en recipiënten die bestemd zijn voor de monsters moeten schoon en droog zijn.

Het gevaar "aflatoxine" kan ongelijkmatig in het diervoeder verdeeld zijn. In dat geval is, wat de bemonstering en analysemethoden betreft, de procedure zoals beschreven in Bijlage I van de

⁵ Website GAFTA: <http://www.gafta.com/members/superintendent>

geconsolideerde versie van Verordening (EG) nr. 152/2009, zoals gewijzigd door Verordening (EU) 691/2013, van toepassing.

Een lot wordt beschouwd als conform indien het geanalyseerde eindmonster voldoet aan het wettelijk geldende maximumgehalte. (analyseresultaat rekening houdend met de meetonzekerheid).
Alle niet geanalyseerde eindmonsters zullen worden opgeslagen en ter beschikking van de klant gehouden voor een periode van 3 maanden.

Het FCA-gecertificeerd bedrijf dat dit protocol toepast, stuurt een monster van minstens 4 kg naar het laboratorium voor voorbereiding en analyse. De volgende werkwijze moet door het labo worden toegepast:

- Het monster is volledig vermalen en gehomogeniseerd alvorens het eindmonster en hieruit het laboratoriummonster worden genomen;
- Het eindmonster weegt minstens 500 g;
- Het laboratoriummonster wordt bereid uit het eindmonster;
- De resterende hoeveelheid van het eindmonster wordt behouden voor heranalyse door het labo;
- Het laboratoriummonster wordt geanalyseerd op aflatoxine B1.

De informatie met betrekking tot deze werkwijze moet bij elke analyseopdracht door het FCA-bedrijf doorgegeven worden aan het labo.

5. Analyse

De bedrijven laten de eindmonsters analyseren in een volgens de ISO 17025 norm geaccrediteerd laboratorium, dat het gehalte aan aflatoxine B1 van deze monsters bepaalt.

 Geldigheid van een analyse
<p>Indien de analyses werden uitgevoerd door een andere operator, moet deze kunnen aantonen dat de analyses werden uitgevoerd binnen maximum 3 maanden voorafgaand aan de datum van het lossen / het leveren aan een FCA-gecertificeerd bedrijf (bvb door middel van de datum vermeld op het analyserapport door het laboratorium). Mocht dit niet het geval zijn dan dient er een nieuwe analyse te worden uitgevoerd.</p> <p>In het geval van een nieuwe analyse na 3 maanden geldt, van alle gemeten aflatoxine-B1-resultaten, de hoogste waarde. Alle analyseresultaten van het lot (ook de vervallen) moeten het lot vergezellen.</p>
<p>Indien de opslag en/of transportomstandigheden gunstig zijn, kan de productie van aflatoxine B1, na de realisatie van een conforme analyse, niet altijd worden uitgesloten. De termijn van 3 maanden voor de datum van lossen/levering aan het FCA-gecertificeerd bedrijf moet beschouwd worden als een indicatieve maximum termijn.</p> <p>Bij wijze van voorbeeld, kunnen de volgende factoren eventueel het uitvoeren van een nieuwe analyse binnen een kortere termijn verantwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ongunstige opslag- en bewaarcondities en/of transportomstandigheden die leiden tot de ontwikkeling en productie van aflatoxine B1;- Analysecertificaat vermeldt een resultaat dat dicht bij het van toepassing zijnde maximumgehalte voor dat gevaar ligt;- Beoogd gebruik voor diervoeders bestemd voor dieren gevoelig aan het opgevolgde gevaar

Geldigheid van een analyse

(bvb. melkkoeien).

De gevarenanalyse blijft dus een essentieel onderdeel van de "aflatoxine" monitoring van een FCA-gecertificeerd bedrijf.

6. Communicatie van de analyseresultaten aan OVOCOM

FCA-gecertificeerde bedrijven moeten de analyseresultaten, die voortvloeien uit de toepassing van dit protocol, aan OVOCOM (info@ovocom.be) overmaken. Dit geldt enkel voor het geval waarin een FCA-gecertificeerd bedrijf zelf de opdracht geeft voor de analyses.

De volgende informatie moet minstens worden gecommuniceerd:

- Product;
- Transportmiddel;
- Staalnummer;
- Datum van de staalname;
- Origine;
- Analyseresultaat.

OVOCOM zal deze gegevens alleen gebruiken om de indeling van de verschillende origines binnen de specifieke risicocategorieën te evalueren. Externe communicatie, bv. aan andere schemabeheerders, zal enkel anoniem gebeuren.